

Nr 249.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av ett avtal mellan Sverige och Tyska riket angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, m. m.; given Stockholms slott den 27 april 1928.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över finans- och utrikesdepartementsärenden för den 13 april 1928 och över finansärenden för denna dag samt med överlämnande av ett den 25 april 1928 undertecknat avtal mellan Sverige och Tyska riket angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, med till avtalet hörande slutprotokoll, ävensom i samband med avtalets undertecknande utväxlade ministeriella noter, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels godkänna berörda avtal och slutprotokoll;

dels ock i övrigt godkänna det förslag, om vars framläggande för riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Lyberg.

Avtal

mellan Konungariket Sverige och Tyska riket angående utjämning av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter.

Konungariket Sverige och Tyska riket hava, för att utjämna den in- och den utländska beskattningen i de båda staterna, såvitt angår direkta skatter, särskilt för att undvika dubbelbeskattning, överenskommit att sluta avtal angående uppdelning av beskattningsrätten mellan de båda staterna med hänsyn till de olika skatteköllorna.

För detta ändamål hava till fullmäktige utsetts av:

Hans Maj:t Konungen av Sverige:

Sveriges Minister i Berlin,
E. af Wirsén,

Tyska rikets President:

Ministerialdirektören i tyska utrikesdepartementet

Dr. Herbert von Dirksen
och

Ministerialdirektören i tyska riksförklaringsministeriet

Professor Dr. Herbert Dorn,

Abkommen

zwischen dem Deutschen Reich und dem Königreich Schweden zur Ausgleichung der in- und ausländischen Besteuerung, insbesondere zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auf dem Gebiete der direkten Steuern.

Das Deutsche Reich und das Königreich Schweden sind, um auf dem Gebiete der direkten Steuern die in- und ausländische Besteuerung in den beiden Staaten auszugleichen, insbesondere die Doppelbesteuerung zu vermeiden, übereingekommen, ein Abkommen über die Aufteilung des Besteuerungsrechtes zwischen den beiden Staaten hinsichtlich der verschiedenen Steuerquellen abzuschliessen.

Zu diesem Zwecke haben zu Bevollmächtigten ernannt:

der Deutsche Reichspräsident:

den Ministerialdirektor im Auswärtigen Amt,

Dr. Herbert von Dirksen,
und

den Ministerialdirektor im Reichsfinanzministerium,

Professor Dr. Herbert Dorn,

Seine Majestät der König von Schweden:

den Schwedischen Gesandten in Berlin,

E. af Wirsén,

vilka, efter att hava granskat varandras fullmakter och funnit dem i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

(1) Detta avtal innehåller bestämmelser allenast rörande direkta skatter.

(2) Med direkta skatter avses i detta avtal sådana skatter, som, på grundval av lagstiftningen i vardera av de båda staterna, utgå direkt å inkomst (netto- eller bruttoinkomst) eller å förmögenhet, vare sig för de avtalslutande staternas eller de tyska delstaternas räkning eller för provinsers eller provinsförbunds, kommuners eller kommunförbunds räkning; och gäller detta även om skatterna utgå i form av tilläggs-skatter. Föreliggande avtal hänför sig således ej till indirekta skatter å omsättning, samfärdsel och förbrukning.

(3) Som direkta skatter anses särskilt:

1. beträffande svensk lagstiftning:

- a) statlig inkomst- och förmögenhetsskatt,
- b) allmän kommunalskatt,
- c) kommunal progressivskatt,
- d) utskylder och avgifter, som utgå efter samma grunder som någon av de under a)–c) angivna svenska skatterna, samt

die, nachdem sie ihre Vollmachten geprüft und in guter und gehöriger Form befunden haben, über folgende Bestimmungen übereingekommen sind:

Artikel 1.

(1) Das gegenwärtige Abkommen soll Bestimmungen treffen, die sich auf die Erhebung der direkten Steuern beschränken.

(2) Als direkte Steuern im Sinne des gegenwärtigen Abkommens gelten solche Steuern, die auf der Grundlage der Gesetzgebung jedes der beiden Staaten unmittelbar von den Einkünften (Reineinkünften oder Roheinkünften) oder von dem Vermögen erhoben werden, sei es für Rechnung der vertragschliessenden Staaten oder der deutschen Länder, sei es für Rechnung der Provinzen oder Provinzialverbände, der Gemeinden oder Gemeindeverbände, auch soweit die Erhebung der Steuern in der Form von Zuschlägen erfolgt. Das gegenwärtige Abkommen bezieht sich daher nicht auf indirekte Steuern vom Verkehr und Verbrauch.

(3) Als direkte Steuern werden insbesondere angesehen:

1. für die deutsche Gesetzgebung:

- a) die Einkommensteuer,
- b) die Körperschaftsteuer,
- c) die Vermögensteuer,
- d) die Grundsteuern,

e) skogsaccis och skogsvårdsavgift; 2. beträffande tysk lagstiftning: a) inkomstskatt (die Einkommensteuer), b) korporationsskatt (die Körperschaftsteuer), c) förmögenhetsskatt (die Vermögensteuer), d) grundskatter (die Grundsteuern), e) byggnadsskatter (die Gebäudesteuern), f) näringsskatter (die Gewerbesteuern), samt g) skatter å värdeökning beträffande i bebyggda fastigheter nedlagt kapital (die Hauszinssteuern).	e) die Gebäudesteuern, f) die Gewerbesteuern, g) der Geldentwertungsausgleich bei bebauten Grundstücken (die Hauszinssteuern); 2. für die schwedische Gesetzgebung: a) die staatliche Einkommen- und Vermögensteuer (statlig inkomst- och förmögenhets-skatt), b) die allgemeine Gemeindesteuer (allmän kommunal-skatt), c) die progressive Gemeindesteuer (kommunal progressivskatt), d) die Steuern und Abgaben, die nach denselben Merkmalen wie irgend eine der unter a) bis c) bezeichneten schwedischen Steuern erhoben werden, e) die Gemeindesteuern von Waldnutzungen (skogsaccis och skogsvårdsavgift).

Artikel 2.

Skatt å inkomst av fast egendom utgår allenast i den stat, där den fasta egendomen är belägen.

Artikel 2.

Steuern, welche die Einkünfte aus unbeweglichem Vermögen treffen, werden nur in dem Staat erhoben, in dem sich die Liegenschaft befindet.

Artikel 3.

(1) Skatt å inkomst av handel, industri eller annan rörelse av vad slag det vara må utgår, med iakttagande likväl av nedan intagna bestämmelser, allenast i den stat, inom vars område företaget har fast driftställe; detta gäller även, om företaget sträcker sin verksamhet in på den andra avtalslutande statens område utan att där hava fast driftställe.

(2) Med fast driftställe förstås i detta avtal en stadigvarande affärsanordning för företaget, i vilken detta företags verksamhet helt eller delvis utövas.

(3) Har företaget fasta driftställen i båda de avtalslutande staterna, uppbär vardera av de båda staterna skatt å den del av inkomsten, som förvärvas genom de inom statens område befintliga fasta driftställenas verksamhet.

(4) Som inkomst av rörelse betraktas även inkomst genom delägarskap i företag med undantag för inkomst av aktier, delaktighetsbevis i tyska gruvföretag (Kuxe), andelsbevis och andra värdepapper.

Artikel 4.

Skatt å inkomst av företag för utövande av sjöfart och luftfart utgår allenast i den stat, där företagets ledning har sitt säte.

Artikel 3.

(1) Steuern, welche die Einkünfte aus dem Betriebe von Handel, Industrie oder sonstigem Gewerbe jeder Art treffen, werden, unbeschadet der folgenden Bestimmungen nur in dem Staate erhoben, in dessen Gebiet das Unternehmen seine Betriebsstätte hat; dies gilt auch, wenn das Unternehmen seine Tätigkeit auf das Gebiet des anderen vertragschliessenden Staates erstreckt, ohne dort eine Betriebsstätte zu haben.

(2) Betriebsstätte im Sinne des gegenwärtigen Abkommens ist eine ständige Geschäftseinrichtung des Unternehmens, in welcher die Tätigkeit dieses Unternehmens ganz oder teilweise ausgeübt wird.

(3) Hat das Unternehmen Betriebsstätten in beiden vertragschliessenden Staaten, so wird jeder der beiden Staaten die Steuern von dem Teile der Einkünfte erheben, der durch die Tätigkeit der in seinem Gebiete befindlichen Betriebsstätten erzielt wird.

(4) Wie Einkünfte aus Gewerbebetrieb werden auch Einkünfte aus Beteiligungen an einem gesellschaftlichen Unternehmen behandelt mit Ausnahme der Einkünfte aus Kuxen, Aktien, Anteilscheinen und sonstigen Wertpapieren.

Artikel 4.

Steuern, welche die Einkünfte aus dem Betriebe von Unternehmungen der Seeschifffahrt und der Luftfahrt treffen, werden nur in dem Staate erhoben, in dem sich der Ort der Leitung des Unternehmens befindet.

Artikel 5.

Skatt å inkomst av arbete, däri inbegripen inkomst av fria yrken, utgår, såframt icke annorledes bestämmes i artikel 6, allenast i den stat, inom vars område den personliga verksamhet, av vilken inkomsten härrör, utövas. Utövningen av fritt yrke i en av de båda staterna föreligger allenast i det fall, då yrkesverksamheten därstädes har fast centrum.

Artikel 6.

Skatt å inkomst, som åtnjutes på grund av förhandenvarande eller tidigare tjänst eller arbete i form av avlöning, pension eller annan förmån från staten, delstat, provins, kommun eller annan offentligjuridisk person, som i vederbörlig ordning tillkommit i enlighet med de avtalslutande staternas inre lagstiftning, utgöres endast i gäldenärstaten.

Artikel 7.

(1) Skatt å inkomst av kapital utgöres allenast i den stat, där den skattskyldige är bosatt.

(2) Såframt i någon av båda staterna skatt å inländsk kapitalavkastning uttages i avdragsväg (vid källan), beröres ej rätten att verkställa skatteavdrag av bestämmelsen i punkt (1).

Artikel 5.

Steuern, welche die Einkünfte aus Arbeit einschliesslich der Einkünfte aus freien Berufen treffen, werden, soweit nicht im Artikel 6 abweichendes bestimmt ist, nur in dem Staat erhoben, in dessen Gebiet die persönliche Tätigkeit ausgeübt wird, aus der die Einkünfte herrühren. Die Ausübung eines freien Berufes in einem der beiden Staaten liegt nur dann vor, wenn die Berufstätigkeit in diesem Staate einen festen Mittelpunkt hat.

Artikel 6.

Steuern von Einkünften, die auf Grund einer gegenwärtigen oder früheren Dienst- oder Arbeitsleistung in Form von Besoldungen, Ruhegehältern, Löhnen oder anderen Bezügen vom Staat, von einem Land, von einer Provinz, einer Gemeinde oder von einer anderen juristischen Person des öffentlichen Rechts gewährt werden, die nach der inneren Gesetzgebung der vertragschliessenden Staaten ordnungsmässig errichtet ist, werden nur in dem Schuldnerstaat erhoben.

Artikel 7.

(1) Steuern, welche die Einkünfte aus beweglichem Kapitalvermögen treffen, werden nur in dem Staat erhoben, in dem der Steuerpflichtige seinen Wohnsitz hat.

(2) Soweit in einem der beiden Staaten die Steuer von inländischen Kapitalerträgen im Abzugswege (an der Quelle) erhoben wird, wird das Recht zur Vornahme des Steuerabzugs durch die Bestimmung des Abs. (1) nicht berührt.

Artikel 8.

Skatt å annat, i föregående artiklar icke angivet slag av inkomst, livräntor inbegripna, utgår allenast i den stat, där den skattskyldige är bosatt.

Artikel 9.

För regelbundet utgående skatter såväl som engångsskatter å förmögenhet eller förmögenhetsökning, vilka äro införda eller komma att införas i de avtalslutande staterna, gälla följande bestämmelser:

1. Såframt förmögenheten består av

a) fast egendom, däri inräknas tillbehör till densamma, eller

b) företag för utövande av handel, industri eller annan rörelse av vad slag det vara må, företag för sjöfart och luftfart inbegripna,

utgår skatten i den stat, vilken enligt föregående artiklar skatt å inkomst av samma förmögenhet tillkommer.

2. För alla andra slag av förmögenhet, fordringar med säkerhet i fastighetshypotek inbegripna, utgår skatten i den stat, där den skattskyldige är bosatt.

Artikel 10.

(1) Skattskyldig anses enligt detta avtal bosatt å den ort, där han innehar bostad under omständigheter, av vilka kan slutas till avsikt att därstädes behålla en bostad.

Artikel 8.

Steuern, die irgend eine andere in den vorhergehenden Artikeln nicht bezeichnete Art von Einkünften einschliesslich der Leibrenten treffen, werden nur in dem Staat erhoben, in dem der Steuerpflichtige seinen Wohnsitz hat.

Artikel 9.

Für laufende und einmalige Steuern vom Vermögen oder Vermögenszuwachs, die in den vertragschliessenden Staaten bestehen oder eingeführt werden, gelten folgende Bestimmungen:

1. Soweit das Vermögen aus

a) unbeweglichem Vermögen mit Einschluss des Zubehörs

b) Unternehmen von Handel, Industrie oder sonstigem Gewerbe jeder Art einschliesslich der Unternehmen der Seeschifffahrt und der Luftfahrt

besteht, wird die Steuer in dem Staat erhoben, dem nach den vorhergehenden Artikeln die Steuer von den Einkünften aus diesem Vermögen zusteht.

2. Für alle anderen Arten des Vermögens einschliesslich der hypothekarisch gesicherten Forderungen wird die Steuer in dem Staat erhoben, in dem der Steuerpflichtige seinen Wohnsitz hat.

Artikel 10.

(1) Als Wohnsitz im Sinne dieses Abkommens wird der Ort angesehen, wo der Steuerpflichtige eine Wohnung unter Umständen innehat, die auf die Absicht der Beibehaltung einer solchen schliessen lassen.

(2) Föreligga i punkt (1) angivna förutsättningar samtidigt i båda staterna, skola de högsta finansmyndigheterna i båda staterna träffa särskilda överenskommelser från fall till fall.

(3) Föreligga icke i punkt (1) angivna förutsättningar i någon av båda staterna, anses den skattskyldige vara bosatt å den ort, där han stadigvarande vistas. Stadigvarande vistelse enligt denna bestämmelse har en person å den ort, där han uppehåller sig under omständigheter, av vilka kan slutas tillfälligtvis. Därest den skattskyldige icke heller vistas stadigvarande i någon av de båda staterna, anses han vara bosatt i den stat, i vilken han äger medborgarskap.

(4) Enligt detta avtal anses skattskyldig, som är juridisk person, vara bosatt å ort, där styrelsen eller högsta förvaltningen har sitt säte. Emellertid beröras icke härav bestämmelserna i de svenska författningarna om beskattningsort för oskifta dödsbon.

Artikel 11.

Föreskrifterna i de svenska författningarna om beskattning av oskifta dödsbon tillämpas icke i den mån dödsbodelägare för i dödsboet ingående inkomst eller förmögenhet direkt beskattas i Tyskland enligt bestämmelserna i detta avtal.

Artikel 12.

(1) För diplomatiska, konsulära och särskilda representanter för var-

(2) Liegen die Voraussetzungen des Abs. (1) gleichzeitig in beiden Staaten vor, so werden die obersten Finanzbehörden der beiden Staaten von Fall zu Fall besondere Vereinbarungen treffen.

(3) Liegen die Voraussetzungen des Abs. (1) in keinem der beiden Staaten vor, so gilt als Wohnsitz des Steuerpflichtigen der Ort, an dem er seinen dauernden Aufenthalt hat. Einen dauernden Aufenthalt im Sinne dieser Bestimmungen hat jemand da, wo er sich unter Umständen aufhält, die auf die Absicht schliessen lassen, dort nicht nur vorübergehend zu verweilen. Besteht auch in keinem der beiden Staaten ein dauernder Aufenthalt, so wird ein Wohnsitz in dem Staat angenommen, dessen Staatsangehörigkeit der Steuerpflichtige besitzt.

(4) Im Sinne dieses Abkommens gilt als Wohnsitz der juristischen Personen der Ort, wo sie ihren Sitz haben. Jedoch bleiben die Vorschriften der schwedischen Gesetze über den Besteuerungsort ruhender Erbschaften unberührt.

Artikel 11.

Die Vorschriften der schwedischen Gesetze über die Besteuerung ruhender Erbschaften finden insoweit keine Anwendung, als für das aus der Erbschaft herrührende Einkommen oder Vermögen der Erwerber in Deutschland nach den Bestimmungen dieses Abkommens unmittelbar zur Steuer herangezogen wird.

Artikel 12.

(1) Für die diplomatischen, konsularischen und besonderen Vertreter

dera av de avtalslutande staterna gälla följande särskilda bestämmelser:

Dessa representanter, såvitt de äro ämbetsmän till yrket, ävensom dem tilldelade tjänstemän och i nämnda ämbets- eller tjänstemäns tjänst anställda personer påföras direkta skatter i anställningslandet allenast såvitt angår i artiklarna 2, 3 och 4 angivna inkomster och i artikel 9 under 1 omförmäld förmögenhet eller såframt skatten uppbares i avdragsväg (vid källan); i övrigt förbehålles beskattningen hemlandet.

(2) De särskilda bestämmelserna i punkt (1) gälla dock endast, såframt omförmälda personer hava medborgarskap i hemlandet och icke i anställningslandet jämte sitt ämbete eller sin tjänst idka något yrke, någon rörelse eller någon annan, ej blott tillfällig vinstbringande verksamhet.

(3) Å olönade konsuler, som äga medborgarskap endast i hemlandet, tillämpas bestämmelserna i detta avtal; dock påföras dessa konsuler icke direkta skatter i anställningslandet för förmåner, vilka av dem åtnjutas såsom ersättning för deras konsulära verksamhet.

Artikel 13.

Visar skattskyldig, att av beskattningsmyndigheterna i de avtalslutande staterna vidtagna åtgärder för honom medfört dubbelbeskattning, må han häremot göra

jedes der vertragschliessenden Staaten gelten die folgenden Sonderbestimmungen:

Die Vertreter, sofern sie Berufsbeamte sind, sowie die ihnen zugewiesenen Beamten und die in ihrem und ihrer Beamten Dienst stehenden Personen werden im Empfangsstaat zu direkten Steuern nur herangezogen, soweit es sich um die in den Artikeln 2, 3 und 4 bezeichneten Einkünfte und das im Artikel 9 Ziffer 1 aufgeführte Vermögen handelt oder soweit die Steuer im Abzugswege (an der Quelle) erhoben wird; im übrigen bleibt die Besteuerung dem Entsendestaate vorbehalten.

(2) Die Sonderbestimmungen des Abs. (1) gelten jedoch nur, soweit die genannten Personen Angehörige des Entsendestaates sind und ausserhalb ihres Amtes oder Dienstes im Empfangsstaat keinen Beruf, kein Gewerbe und keine andere nicht nur gelegentliche gewinnbringende Tätigkeit ausüben.

(3) Auf Wahlkonsuln, die nur die Staatsangehörigkeit des Entsendestaates besitzen, finden die Bestimmungen dieses Abkommens mit der Massgabe Anwendung, dass diese Konsuln mit ihren dienstlichen Bezügen, die sie als Entgelt für ihre Tätigkeit als Konsuln geniessen, im Empfangsstaat zu direkten Steuern nicht herangezogen werden.

Artikel 13.

Weist ein Steuerpflichtiger nach, dass die Massnahmen der Finanzbehörden der vertragschliessenden Staaten für ihn die Wirkung einer Doppelbesteuerung gehabt haben, so

erinringar hos den stat, vars medborgare han är. Anses erinringarna grundade, kan denna stats högsta finansmyndighet träffa överenskommelse med den andra statens högsta finansmyndighet för att på skäligt sätt undvika dubbelbeskattning.

Artikel 14.

Till undvikande av dubbelbeskattning i fall, som icke regleras i detta avtal, så ock i fall, då svårighet eller tvivelsmål uppkommer vid avtalets tolkning och tillämpning, kunna de högsta finansmyndigheterna i de båda avtalslutande staterna träffa särskilda överenskommelser.

Artikel 15.

De avtalslutande staterna förbinda sig att överlämna åt sina högsta finansmyndigheter att träffa skäligt avgörande av varje annan fråga, som, på grund av olikhet mellan de i båda staterna gällande principerna angående skattens utgörande eller eljest, kan, utan att vara uttryckligen reglerad i detta avtal, uppstå beträffande de direkta skatterna.

Artikel 16.

Detta avtal träder första gången i tillämpning beträffande de skatter, som utgå för kalenderåret 1928 eller för de räkenskapsår, som gå till ända under tiden från och med den 1 mars 1928 till och med den 28 februari 1929.

kann er hiergegen bei dem Staate, dem er angehört, Einspruch erheben. Wird der Einspruch für begründet erachtet, so kann die oberste Finanzbehörde dieses Staates sich mit der obersten Finanzbehörde des anderen verständigen, um in billiger Weise eine Doppelbesteuerung zu vermeiden.

Artikel 14.

Zur Beseitigung von Doppelbesteuerungen in Fällen, die in diesem Abkommen nicht geregelt sind, sowie auch in Fällen von Schwierigkeiten oder Zweifeln bei der Auslegung und Anwendung dieses Abkommens können die obersten Finanzbehörden der beiden vertragschliessenden Staaten besondere Vereinbarungen treffen.

Artikel 15.

Die vertragschliessenden Staaten verpflichten sich, ihre obersten Finanzbehörden mit der billigen Entscheidung jeder anderen Frage zu betrauen, die wegen der Verschiedenheit der für die Steuererhebung in beiden Staaten geltenden Grundsätze oder die überhaupt, ohne in diesem Abkommen ausdrücklich entschieden zu sein, auf dem Gebiete der direkten Steuern entstehen könnte.

Artikel 16.

Dieses Abkommen findet erstmalig auf die Steuern Anwendung, die für das Kalenderjahr 1928 oder die in der Zeit vom 1. März 1928 bis zum 28. Februar 1929 endenden Wirtschaftsjahre erhoben werden.

Artikel 17.

Detta avtal, som är avfattat i dubbla originalexemplar på svenska och tyska språken, skall ratificeras, för Sveriges del av Hans Maj:t Konungen av Sverige med riksdagens samtycke. Ratifikationshandlingarna skola snarast möjligt utväxlas i Berlin. Avtalet träder i kraft med utväxling av ratifikationshandlingarna och förbliver gällande så länge detsamma icke uppsäges av någon av de avtalslutande staterna. Uppsägning skall äga rum minst åtta månader före kalenderårets utgång. Har denna uppsägningstid iakttagits, tillämpas avtalet sista gången å de skatter, som utgå för det kalenderår, vars utgång uppsägningen avsett, och för de räkningsår, som gå till ända senast den 31 maj följande år. Har uppsägningstiden ej iakttagits, framskjutas de i föregående punkt angivna tiderna för avtalets upphörande ett år.

Till bekräftelse härå hava de båda staternas fullmäktige undertecknat avtalet och försett detsamma med sigill.

Berlin den 25 april 1928.

E. af Wirsén.

v. Dirksen.

Dr Herbert Dorn.

Artikel 17.

Dieses Abkommen, ausgefertigt in doppelter Urschrift in deutscher und in schwedischer Sprache, soll ratifiziert werden und zwar schwedischerseits von Seiner Majestät dem König von Schweden mit Zustimmung des Reichstags. Die Ratifikationsurkunden sollen baldmöglichst in Berlin ausgetauscht werden. Das Abkommen tritt mit dem Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft und bleibt solange in Geltung, als es nicht von einem der vertragschliessenden Staaten gekündigt wird. Die Kündigung muss mindestens acht Monate vor Ablauf des Kalenderjahres bewirkt werden. Ist diese Frist eingehalten, so findet das Abkommen letztmalig auf die Steuern Anwendung, die für das Kalenderjahr, für dessen Ablauf die Kündigung erfolgt ist, und für die spätestens am 31. Mai des folgenden Jahres endenden Wirtschaftsjahre erhoben werden. Ist die Frist nicht eingehalten, so werden die im vorhergehenden Satz bezeichneten Termine um ein Jahr hinausgeschoben.

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten beider Staaten dieses Abkommen unterfertigt und mit Siegeln versehen.

Berlin, den 25 April 1928.

v. Dirksen.

Dr Herbert Dorn

E. af Wirsén.

Slutprotokoll.

Vid undertecknandet av det denna dag mellan Konungariket Sverige och Tyska riket slutna avtalet angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, hava undertecknade fullmäktige avgivit följande likalydande förklaringar, som utgöra en integrerande del av avtalet.

1. Den i artikel 1 av avtalet intagna uppräknigen av de i båda avtalslutande staterna utgående direkta skatterna meddelar endast exempel och är icke uttömmande.

Tvivelaktiga frågor härutinnan skola avgöras i samförstånd mellan båda staternas högsta finansmyndigheter.

De båda staternas högsta finansmyndigheter skola vid slutet av varje år utbyta en med hänsyn till de senaste förhållandena upprättad förteckning över i vardera staten utgående direkta skatter.

2. Med kommuner [artikel 1 punkt (2)] förstås i Konungariket Sverige kommuner av såväl högre som lägre ordning.

3. Som omsättningsskatter enligt artikel 1 punkt (2) anses även värdestegringskatter, vilka utgå å den värdeökning, som ett bestämt objekt, särskilt fastighet, undergår.

Schlussprotokoll.

Bei der Unterzeichnung des heute zwischen dem Deutschen Reich und dem Königreich Schweden abgeschlossenen Abkommens zur Ausgleichung der in- und ausländischen Besteuerung, insbesondere zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auf dem Gebiete der direkten Steuern haben die unterzeichneten Bevollmächtigten folgende übereinstimmende Erklärungen abgegeben, die einen integrierenden Teil des Abkommens selbst bilden.

1. Die im Artikel 1 des Abkommens enthaltene Aufzählung der in beiden vertragschliessenden Staaten geltenden direkten Steuern gibt nur Beispiele und ist nicht abschliessend.

Zweifel werden im Einvernehmen zwischen den obersten Finanzbehörden der beiden Staaten geklärt werden.

Die obersten Finanzbehörden der beiden Staaten werden am Ende jedes Jahres ein auf den neuesten Stand gebrachtes Verzeichnis der in jedem Staate bestehenden direkten Steuern austauschen.

2. Unter Gemeinden [Artikel 1 Abs. (2)] sind im Königreich Schweden sowohl die Gemeinden höherer als auch die niederer Ordnung zu verstehen.

3. Als Steuern vom Verkehr im Sinne des Artikel 1 Abs. (2) gelten auch Wertzuwachssteuern, die den Wertzuwachs an einem bestimmten Gegenstand, insbesondere an Grundstücken treffen.

4. Bestämmelsen i artikel 2 i avtalet gäller såväl inkomster, som förvärfvas genom den fasta egendomens omedelbara förvaltande och nyttjande, som ock inkomster genom uthyrning, utarrendering och varje annat slags nyttjande av egendomen ävensom sådana realisationsvinster, som förvärfvas genom avyttring av fast egendom, däri inräknade tillbehör, som avyttras i samband med egendomen.

5. Bestämmelsen i punkt 4 i detta slutprotokoll, vilken avser inkomster av fast egendom, äger motsvarande tillämpning å inkomster av handel, industri eller annan rörelse ävensom å vinster genom realisation av rörelse eller del därav eller av föremål, som användes i rörelsen.

6. Som fast driftställe enligt artikel 3 i avtalet anses utom den plats, där företaget har sin ledning, avdelningskontor och filialer, tillverkningsplatser och verkstäder, inköps- och försäljningsställen, lager och andra ställen för utövande av handel, vilka hava karaktär av stadigvarande affärsanordning, så ock stadigvarande agenturer.

Det är överenskommet, att i begreppet fast driftställe enligt artikel 3 icke ingår upprätthållandet av affärsförbindelser blott genom en fullständigt oberoende representant. Det samma gäller beträffande hållandet av representant (agent), som visserligen för fysiska eller juridiska personer i den ena staten är stadig-

4. Die Bestimmung des Artikel 2 des Abkommens gilt sowohl für die durch unmittelbare Verwaltung und Nutzung als auch für die durch Vermietung, Verpachtung und jede andere Art der Nutzung des unbeweglichen Guts erzielten Einkünfte sowie für Einkünfte aus Veräusserungsgeschäften, die bei der Veräusserung von unbeweglichem Vermögen mit Einschluss des mitveräusserten Zubehörs erzielt werden.

5. Die Bestimmung der Nr. 4 dieses Schlussprotokolls, welche die Einkünfte aus unbeweglichem Vermögen betrifft, findet auf die Einkünfte aus dem Betriebe von Handel, Industrie oder sonstigem Gewerbe sowie auf Gewinne aus der Veräusserung eines Betriebes im ganzen oder eines Teiles des Betriebes oder eines Gegenstandes, der beim Betriebe benutzt wird, entsprechende Anwendung.

6. Als Betriebsstätten im Sinne des Artikel 3 des Abkommens gelten ausser dem Sitz und dem Ort der Leitung des Unternehmens die Zweigniederlassungen und Filialen, die Fabrikations- und Werkstätten, die Einkaufs- und Verkaufsstellen, die Lager und anderen Handelsstätten, die den Charakter einer ständigen Geschäftseinrichtung haben, sowie ständige Vertretungen.

Es besteht Übereinstimmung darüber, dass unter den Begriff der Betriebsstätte im Sinne des Artikel 3 nicht das Unterhalten von Geschäftsbeziehungen lediglich durch einen völlig unabhängigen Vertreter fällt. Das Gleiche gilt für das Unterhalten eines Vertreters (Agenten), der zwar ständig für natürliche Per-

varande verksam inom den andra statens område men blott förmedlar affärer utan att vara befullmäktigad att avsluta affärer å den representerade firmans vägnar.

7. De högsta finansmyndigheterna skola sluta särskilt avtal för att på skäligt sätt åstadkomma uppdelning av inkomster av handel, industri och annan rörelse i de i artikel 3 punkt (3) avsedda fallen.

8. Det är överenskommet, att enligt bestämmelsen i artikel 3 punkt (4) endast sådana delägarskap i företag äro undantagna från tillämpning av artikel 3, beträffande vilka urkunder utfärdas, vilkas innehav utgör en förutsättning för utövandet av de i dem utfästade rättigheterna.

Andelsbevis, som utställas rörande deltagande i tyska bolag med begränsad ansvarighet, inräknas icke bland förut omförmälda urkunder.

9. Till fria yrken enligt artikel 5 räknas särskilt vetenskaplig, konstnärlig, litterär, undervisande och uppfostrande verksamhet, så ock verksamhet som läkare, advokat, arkitekt och ingenjör.

Om en i den ena staten anställd person på grund av sin tjänst endast tillfälligtvis uppehåller sig inom den andra statens område och erhåller sina löneförmåner uteslu-

sonen oder Körperschaften des einen Staates in dem Gebiete des anderen Staates tätig ist, aber lediglich Geschäfte vermittelt, ohne zum Abschluss von Geschäften für die vertretene Firma bevollmächtigt zu sein.

7. Die obersten Finanzbehörden werden ein besonderes Abkommen treffen, um in billiger Weise eine Aufteilung der Einkünfte aus dem Betriebe von Handel, Industrie und sonstigem Gewerbe in den durch Artikel 3 Abs. (3) vorgesehenen Fällen vorzunehmen.

8. Es besteht Einverständnis darüber, dass nach der Bestimmung des Artikel 3 Abs. (4) nur solche Beteiligungen an gesellschaftlichen Unternehmungen von der Behandlung gemäss Artikel 3 ausgenommen sein sollen, über die Urkunden ausgefertigt werden, bei denen die Ausübung der in ihnen verbrieften Rechte an den Besitz der Urkunden geknüpft ist.

Soweit über eine Beteiligung an einer deutschen Gesellschaft mit beschränkter Haftung ein Anteilsschein ausgestellt wird, fällt dieser nicht unter die vorbezeichneten Urkunden.

9. Als freie Berufe im Sinne des Artikel 5 gelten insbesondere wissenschaftliche, künstlerische, schriftstellerische, unterrichtende oder erziehende Tätigkeit, sowie die Tätigkeit der Ärzte, Rechtsanwälte, Architekten und Ingenieure.

Wenn eine in dem einen Staat angestellte Person sich wegen ihres Dienstes nur vorübergehend im Gebiete des anderen Staates aufhält und ihre Bezüge ausschliesslich

tande från sin i den förstnämnda staten skattskyldiga arbetsgivare, tillämpas ej artikel 5.

Det är överenskommet, att i Sverige bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter och i Tyskland motsvarande skatter å inkomst av tillfällig utövning av fritt yrke därstädes icke falla under avtalet. Detta undantag från bestämmelsen i artikel 5 gäller, så länge i Sverige utgår sådan skatt som nu ifrågasvarande bevillningsavgifter.

10. Det är överenskommet, att beträffande inkomster av fordringar med säkerhet i fastighetshypotek envar av de båda staterna skall förfara i enlighet med sin lagstiftning.

Till fordringar med säkerhet i fastighetshypotek hänföras ej obligationer, även om dessa äro utfärdade med säkerhet i fast egendom.

11. De båda avtalslutande staternas regeringar skola efter genomförandet av en svensk reform beträffande beskattning av aktieutdelningar träffa överenskommelse för undvikande av dubbelbeskattning även på detta område.

12. Studenter, som allenast i studiesyfte uppehålla sig i en av de avtalslutande staterna, underkastas icke beskattning av denna stat för belopp, som de mottaga från sina i den andra staten bosatta och där

von ihrem in dem erstgenannten Staate steuerpflichtigen Arbeitgeber erhält, so findet Artikel 5 keine Anwendung.

Es besteht Einverständnis darüber, dass in Schweden die Abgaben über besondere Vorteile und Gerechtigkeiten [bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter] und in Deutschland die entsprechenden Steuern von den Einkünften aus vorübergehender Ausübung freier Berufe im Inland nicht unter das Abkommen fallen. Diese Ausnahme von den Bestimmungen des Artikel 5 des Abkommens gilt, solange in Schweden eine Steuer, die den bezeichneten Abgaben entspricht, erhoben wird.

10. Es besteht Einverständnis darüber, dass hinsichtlich der Einkünfte aus hypothekarisch gesicherten Forderungen jeder der beiden Staaten nach seiner Gesetzgebung verfahren wird.

Zu den hypothekarisch gesicherten Forderungen gehören Obligationen auch dann nicht, wenn sie auf unbeweglichem Vermögen sichergestellt sind.

11. Die Regierungen der beiden vertragschliessenden Staaten werden nach Durchführung einer schwedischen Reform auf dem Gebiete der Besteuerung von Aktiendividenden Bestimmungen zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auch auf diesem Gebiete vereinbaren.

12. Studenten, die sich in einem der vertragschliessenden Staaten nur zu Studienzwecken aufhalten, werden von diesem Staate wegen der Bezüge, die sie von den in dem anderen Staate wohnhaften und dort bereits

redan skattskyldiga anhöriga, såframt dessa belopp utgöra den övervägande delen av de för deras underhåll och studier nödvändiga medlen.

13. För skattskyldiga, som visa, att de utflyttat från den ena av de avtalslutande staterna till den andra, upphör skattskyldigheten, såvitt den sammanhänger med det förhållandet, att de äro bosatta i en av staterna, i förstnämnda stat med utgången av den dag, under vilken flyttningen ägt rum.

14. Det är överenskommet, att om i de fall, då den skattskyldige är bosatt i två stater [artikel 10 punkt (2)], denne å en ort har centrum för sina intressen, han skall anses bosatt å denna ort. Kan enighet rörande centrum för intressena icke vinnas, anses den skattskyldige bosatt allenast i den stat, i vilken han äger medborgarskap.

Beträffande personer, som äro medborgare i båda de avtalslutande staterna, skola i de fall, då enligt artikel 10 i avtalet medborgarskapet är av avgörande betydelse för beskattningen, de högsta finansmyndigheterna träffa överenskommelser från fall till fall.

15. Angående sådana personer, som icke tillhöra någon av de båda staterna, kunna de högsta finansmyndigheterna från fall till fall träffa särskilda överenskommelser till undvikande av dubbelbeskattning. Därvid skall isynnerhet hänsyn tagas till medborgare i sådana stater, vilka träffat avtal angående undvikande

steuerpflichtigen Angehörigen empfangen, keiner Besteuerung unterworfen, sofern diese Bezüge den überwiegenden Teil des zu ihrem Unterhalt und ihrem Studium Notwendigen darstellen.

13. Bei Steuerpflichtigen, die dartun, dass sie ihren Wohnsitz endgültig von dem einen in den anderen vertragschliessenden Staat verlegt haben, endet die Steuerpflicht, soweit sie an den Wohnsitz anknüpft, in dem ersten Staat mit Ablauf des Tages, an dem die Wohnsitzverlegung erfolgt ist.

14. Es besteht Übereinstimmung, dass, wenn in den Fällen doppelten Wohnsitzes [Artikel 10 Abs. (2)] der Steuerpflichtige an einem Orte den Mittelpunkt seiner Interessen hat, dieser Ort als Wohnsitz des Steuerpflichtigen gelten soll. Ist eine Einigung über den Mittelpunkt der Interessen nicht zu erzielen, so wird ein Wohnsitz nur in dem Staate angenommen, dessen Staatsangehörigkeit der Steuerpflichtige besitzt.

Für Personen, welche Staatsangehörige beider vertragschliessenden Staaten sind, werden in allen Fällen, in denen nach Artikel 10 des Abkommens die Staatsangehörigkeit über die Besteuerung entschieden, die obersten Finanzbehörden von Fall zu Fall Vereinbarungen treffen.

15. Hinsichtlich solcher Personen, die in keinem der beiden Staaten die Staatsangehörigkeit besitzen, können die obersten Finanzbehörden von Fall zu Fall besondere Vereinbarungen zur Vermeidung der Doppelbesteuerung treffen. Dabei sollen insbesondere die Angehörigen solcher Staaten berücksichtigt werden,

av dubbelbeskattning med båda de avtalslutande staterna.

16. Till undvikande av möjligen uppkommande tvivelsmål uttalas, att bestämmelsen i artikel 12 icke inverkar på rätten att åtnjuta eventuella, längre gående befrielser, som i kraft av folkrättens allmänna regler medgivits eller framdeles må komma att medgivas diplomatiska och konsulära befattningshavare.

I den mån på grund av sådana längre gående befrielser påförande av direkta skatter icke sker i anställningsstaten, förbehålles beskattningen hemlandet.

17. Det är överenskommet, att bestämmelserna i detta avtal även skola tillämpas å sådana fall av dubbelbeskattning, som förekommit före detta avtals ikraftträdande men beträffande vilka lagakraftvunna beslut ännu icke föreligga.

18. Beträffande arvs- och gåvoskatter förbehålla sig de avtalslutande staterna att träffa särskild överenskommelse.

19. På grund av detta avtal är den stat, i vilken den skattskyldige är bosatt, icke förhindrad att vid bestämmande av skatten taga hänsyn till den inkomst eller förmögenhet, som i beskattningshänseende är uteslutande förbehållen den andra staten. Detta hänsynstagande kan ske antingen på det sätt, att den utländska inkomsten eller förmögenheten självständigt

die mit den beiden vertragschliessenden Staaten Abkommen zur Vermeidung der Doppelbesteuerung abgeschlossen haben.

16. Zur Vermeidung etwaiger Zweifel wird klargestellt, dass die Bestimmung des Artikel 12 das Recht auf den Genuss etwaiger weitergehender Befreiungen nicht berührt, die kraft der allgemeinen Regeln des Völkerrechts den diplomatischen und konsularischen Beamten zugestanden worden sind oder künftig zugestanden werden sollten.

Soweit auf Grund solcher weitergehenden Befreiungen eine Heranziehung zu direkten Steuern im Empfangsstaat nicht erfolgt, bleibt die Besteuerung dem Entsendestaat vorbehalten.

17. Es besteht Übereinstimmung darüber, dass die Bestimmungen dieses Abkommens auch auf solche Fälle von Doppelbesteuerung Anwendung finden sollen, die vor dem Inkrafttreten dieses Abkommens liegen und noch nicht rechtskräftig erledigt sind.

18. Wegen der Steuer auf Erbschaften und einmalige Schenkungen behalten die vertragschliessenden Staaten sich vor, eine besondere Vereinbarung zu treffen.

19. Durch dieses Abkommen ist der Staat, in dem der Steuerpflichtige seinen Wohnsitz hat, nicht gehindert, das der ausschliesslichen Besteuerung durch den anderen Staat vorbehaltene Einkommen oder Vermögen bei Feststellung der Steuer zu berücksichtigen. Dies kann entweder in der Weise geschehen, dass das ausländische Einkommen oder Vermögen selbständig nach den

taxeras enligt den inländska lagstiftningen och den genom taxeringen bestämda skatten avdrages från den genom taxering bestämda skatten å all inkomst eller förmögenhet, eller ock på det sätt, att en högre skattesats användes än den, som motsvarar den inkomst och förmögenhet, som enligt detta avtal skall beskattas i den stat, där den skattskyldige är bosatt. I sistnämnda fall får likväl skatten icke överstiga den procent av inkomsten och förmögenheten, som skulle erhållas, om även den inkomst och förmögenhet, som enligt detta avtal beskattas i den andra staten, skulle tagas till beskattning i den stat, där den skattskyldige är bosatt.

20. Beskattningsföremål, som enligt detta avtals principer äro underkastade inskränkt skattskyldighet i den ena staten men som enligt denna stats lagstiftning äro allmänt frikallade från beskattning, kunna med nämnda stats samtycke tagas till beskattning i den andra staten.

Berlin den 25 april 1928.

E. af Wirsén.

v. Dirksen.

Dr Herbert Dorn.

inländischen Gesetzen veranlagt und die veranlagte Steuer von der nach dem Gesamteinkommen oder Gesamtvermögen veranlagten Steuer abgezogen wird, oder in der Weise erfolgen, dass ein höherer Steuersatz angewendet wird als derjenige, der dem nach diesem Abkommen in dem Wohnsitzstaat zu steuernden Einkommen und Vermögen entspricht. Im letzten Falle darf jedoch die Steuer den Hundertsatz des Einkommens oder Vermögens nicht überschreiten, der sich ergeben würde, wenn auch das nach diesem Abkommen in dem anderen Staat zu steuernde Einkommen und Vermögen im Wohnsitzstaat zu versteuern wäre.

20. Gegenstände, die nach den Grundsätzen dieses Abkommens der beschränkten Steuerpflicht in dem einen Staat unterliegen, aber nach der inneren Gesetzgebung dieses Staates allgemein von der Besteuerung freigelassen werden, können im Einvernehmen mit diesem Staate von dem anderen zur Steuer herangezogen werden.

Berlin, den 25 April 1928.

v. Dirksen.

Dr Herbert Dorn.

E. af Wirsén.

Ministeriella noter, växlade med Tyska riket angående beskattning av inkomster av skogsbruk och av byggnadsföretag.

Berlin den 25 april 1928.

a.

Svenske ministern i Berlin till tyska utrikesministeriet.

Berlin den 25 april 1928.

Herr Ministerialdirektör!

I samband med undertecknandet denna dag av avtal mellan Konungariket Sverige och Tyska riket angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, har jag äran å svenska regeringens vägnar avgiva följande förklaring:

Under den tid nämnda avtal gäller, kommer Sverige att i förhållande till Tyska riket behandla inkomster av skogsbruk enligt de grundsatser, som beträffande inkomster av fast egendom stadgas i avtalet. Därvid kommer ingen skillnad att göras med hänsyn till, huruvida dessa inkomster åtnjutas av skogens ägare eller av arrendator eller av annan, som har nyttjanderätt till skogen.

Under samma tid kommer Sverige att i förhållande till Tyska riket behandla plats för byggnadsföretag, vars utförande överskridit eller, såvitt förutses kan, kommer att överskrida en tidrymd av tolv månader, såsom fast driftställe enligt avtalets mening.

Mottag, Herr Ministerialdirektör, försäkran om min utmärkta högaktning.

E. af Wirsén.

Herr Ministerialdirektören Dr. Herbert von Dirksen,
Auswärtiges Amt,
Berlin.

b.

Tyska utrikesministeriet till svenske ministern i Berlin.

(Översättning.)

Berlin, den 25 April 1928.

Berlin den 25 april 1928.

Herr Gesandter!

Anlässlich des am heutigen Tage unterzeichneten Abkommens zwischen dem Deutschen Reich und dem Königreich Schweden zur Ausgleichung der in- und ausländischen Besteuerung, insbesondere zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auf dem Gebiete der direkten Steuern, beehre ich mich im Auftrage meiner Regierung folgende Erklärung abzugeben:

Während der Geltungsdauer des Abkommens wird das Deutsche Reich im Verhältnis zum Königreich Schweden Einkünfte aus Waldnutzungen nach den Grundsätzen behandeln, die für Einkünfte aus unbeweglichem Vermögen nach dem Abkommen gelten. Dabei soll es keinen Unterschied machen, ob diese Einkünfte von dem Eigentümer selbst oder von dem Niessbraucher, Pächter oder einem sonstigen Nutzungsberechtigten des Waldes gezogen werden.

Für den gleichen Zeitraum wird das Deutsche Reich im Verhältnis zum Königreich Schweden Bauausführungen, deren Dauer zwölf Monate überschritten hat oder voraussichtlich überschreiten wird, wie

Herr Minister!

I samband med undertecknandet denna dag av avtal mellan Tyska riket och Konungariket Sverige angående utjämning av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, har jag äran å tyska regeringens vägnar avgiva följande förklaring:

Under den tid nämnda avtal gäller, kommer Tyska riket att i förhållande till Konungariket Sverige behandla inkomster av skogsbruk enligt de grundsätser, som beträffande inkomster av fast egendom stadgas i avtalet. Därvid kommer ingen skillnad att göras med hänsyn till, huruvida dessa inkomster åtnjutas av skogens ägare eller av arrendator eller av annan, som har nyttjanderätt till skogen.

Under samma tid kommer Tyska riket att i förhållande till Konungariket Sverige behandla plats för byggnadsföretag, vars utförande överskridit eller, såvitt förutses kan, kommer att överskrida en tidrymd

Betriebsstätten im Sinne des Abkommens behandeln.

Genehmigen Sie, Herr Gesandter, die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung.

v. Dirksen.

An den Königlich Schwedischen
Gesandten

Herrn C. E. Th. af Wirsén.

av tolv månader, såsom fast driftställe enligt avtalets mening.

Mottag, Herr Minister, försäkran om min utmärkta högaktning.

v. Dirksen.

Till Kungl. Svenske Ministern
Herr C. E. Th. af Wirsén.

Ministeriella noter, växlade med Tyska riket angående under viss försättning tillämpliga övergångsbestämmelser till avtalet mellan Sverige och Tyska riket angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter.

Berlin den 25 april 1928.

a.

Svenske ministern i Berlin till tyska utrikesministeriet.

Berlin den 25 april 1928.

Herr Ministerialdirektör!

I anslutning till det denna dag skedda undertecknandet av avtalet mellan Konungariket Sverige och Tyska riket angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, har jag äran på uppdrag av min regering härmed bekräfta, att de båda regeringarna äro ense om följande:

I den mån skattskyldigheten enligt avtalet är beroende av, varest den skattskyldige är bosatt, skall i Sverige, med hänsyn till den svenska lagstiftningens nuvarande innehåll, den skattskyldige anses vara bosatt å den ort, där han är eller bör vara mantalsskriven. I Tyska riket skall den, som där stadigvarande vistas, likställas med den, som är därstädes bosatt [artikel 10 punkt (3) i avtalet]. Följer härav, att den skattskyldige skall anses bosatt såväl i Sverige som i Tyska riket, skola de högsta finansmyndigheterna träffa särskilda överenskommelser från fall till fall. Därvid skola i möjligaste mån principerna i artikel 10 i avtalet och punkt 14 av slutprotokollet till detsamma lända till efter rättelse.

Dessa övergångsbestämmelser skola ej tillämpas, om svenska regeringen före avtalets ikraftträdande meddelar, att övergångsbestämmelserna ej erfordras. Eljest skola de högsta finansmyndigheterna i samförstånd fastställa den tidpunkt, vid vilken övergångsbestämmelserna skola upphöra att gälla.

Mottag, Herr Ministerialdirektör, försäkran om min utmärkta högaktning.

E. af Wirsén.

Herr Ministerialdirektören Dr. Herbert von Dirksen
Auswärtiges Amt,
Berlin.

b.

Tyska utrikesministeriet till svenske ministern i Berlin.

(Översättning.)

Berlin, den 25 April 1928.

Berlin den 25 april 1928.

Herr Gesandter!

Herr Minister!

In Erwiderung Ihres heutigen Schreibens beehre ich mich Ihnen mit Beziehung auf die heute erfolgte Unterzeichnung des Abkommens zwischen dem Deutschen Reich und dem Königreich Schweden zur Ausgleichung der in- und ausländischen Besteuerung, insbesondere zur Vermeidung der Doppelbesteuerung auf dem Gebiete der direkten Steuern, im Auftrage meiner Regierung hiermit zu bestätigen, dass unsere Regierungen über folgendes einig sind:

Till svar å Eder skrivelse av denna dag har jag äran i anslutning till det denna dag skedda undertecknandet av avtalet mellan Tyska riket och Konungariket Sverige angående utjämning av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, på uppdrag av min regering härmed bekräfta, att de båda regeringarna äro ense om följande:

Soweit die Steuerpflicht nach dem Abkommen von dem Wohnsitz des Steuerpflichtigen abhängt, ist im Hinblick auf den heutigen Stand der schwedischen Gesetzgebung auf seiten des Königreichs Schweden als Wohnsitz der Ort anzusehen, an dem der Steuerpflichtige in die Einwohner- und Steuerregister eingetragen ist oder eingetragen sein sollte. Auf seiten des Deutschen Reichs wird dem Wohnsitz der dauernde Aufenthalt gleichgestellt [Artikel 10 Abs. (3) des Abkommens]. Ergibt sich hieraus ein Wohnsitz sowohl im Deutschen Reich wie im Königreich Schweden, so werden die obersten Finanzbehörden von Fall zu Fall

I den mån skattskyldigheten enligt avtalet är beroende av, varest den skattskyldige är bosatt, skall i Sverige, med hänsyn till den svenska lagstiftningens nuvarande innehåll, den skattskyldige anses vara bosatt å den ort, där han är eller bör vara mantalsskriven. I Tyska riket skall den, som där stadigvarande vistas, likställas med den, som är därstädes bosatt [artikel 10 punkt (3) i avtalet]. Följer härav, att den skattskyldige skall anses bosatt såväl i Sverige som i Tyska riket, skola de högsta finansmyndigheterna träffa särskilda överenskommelser från fall till fall. Därvid skola i möjligaste mån principerna i artikel 10 i av-

besondere Vereinbarungen treffen. Dabei sollen möglichst die Grundsätze des Artikel 10 und der Ziffer 14 des Schlussprotokolls des Abkommens befolgt werden.

Die vorstehende Übergangsregelung findet keine Anwendung, wenn die Schwedische Regierung vor dem Inkrafttreten des Abkommens mitteilt, dass die Übergangsregelung nicht erforderlich sei. Andernfalls werden die obersten Finanzbehörden im beiderseitigen Einvernehmen den Zeitpunkt feststellen, zu dem die Übergangsregelung ausser Kraft tritt.

Genehmigen Sie, Herr Gesandter, die Versicherung meiner ausgezeichneten Hochachtung.

v. Dirksen.

An den Königlich Schwedischen
Gesandten

Herrn C. E. Th. af Wirsén.

talet och punkt 14 av slutprotokollet till detsamma lända till efterrättelse.

Dessa övergångsbestämmelser skola ej tillämpas, om svenska regeringen före avtalets ikraftträdande meddelar, att övergångsbestämmelserna ej erfordras. Eljest skola de högsta finansmyndigheterna i samförstånd fastställa den tidpunkt, vid vilken övergångsbestämmelserna skola upphöra att gälla.

Mottag, Herr Minister, försäkran om min utmärkta högaktning.

v. Dirksen.

Till Kungl. Svenske Ministern
Herr C. E. Th. af Wirsén.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 13 april 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

 Chefen för finansdepartementet, statsrådet Lyberg, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena:

»Under senare år hava allt oftare klagomål framställts, såväl här i riket som utomlands, däröver, att samma inkomst eller förmögenhet blivit föremål för beskattning i flera stater. Orsaken till sådan dubbelbeskattning är i flertalet fall att finna däri, att de bestämmelser i skatteförfattningarna, som reglera skattskyldigheten, i de flesta staterna äro mycket omfattande. De personer, som äro bosatta i en viss stat, beskattas vanligen i denna stat såsom oinskränkt skattskyldiga för all inkomst, som åtnjutes från nämnda stat eller från utlandet, samt — under förutsättning, att förmögenhetsskatt överhuvudtaget förekommer — för all förmögenhet, vare sig den finnes i staten eller utomlands. På samma sätt beskattas i allmänhet i berörda stat där hemmahörande juridiska personer. Men därjämte underkastas de personer, som ej äro bosatta i staten i fråga, ävensom utländska juridiska personer såsom inskränkt skattskyldiga en mer eller mindre långt gående beskattning för från staten åtnjutna inkomster eller där nedlagd förmögenhet. Under de senare åren har — särskilt i de stater, som deltagit i världskriget — sistnämnda beskattning allt mera utvidgats, så att densamma omfattar alla eller så gott som alla inkomster, som från staten åtnjutits. Följden härav bliver i regel, att inkomst, som uppburits från en stat av en person, bosatt i en annan stat, eller förmögenhet, som befinner sig i en annan stat än den stat, där ägaren bor, beskattas i två stater. Med de höga skattetariffer, som numera gälla i flertalet länder, bliver beskattningen i de fall, som nu angivits, ofta oskälig, och de ekonomiska förbindelserna mellan staterna försvåras därigenom i avsevärd mån.

Orsakerna till internationell dubbelbeskattning.

I allmänhet hava staterna ej visat sig villiga att till undvikande av dessa missförhållanden vidtaga ändringar i sin skattelagstiftning. Där-
 emot hava till detta syftes vinnande åtskilliga utländska stater sinsemellan

Åtgärder utomlands till dubbelbeskattningens undvikande.

avslutat traktater till förekommande av dubbelbeskattning, vanligen på det sätt att beträffande varje slags inkomstkälla eller förmögenhetstillgång bestämts, huruvida beskattningen skall ske i den stat, där inkomsttagaren, respektive ägaren av förmögenhetstillgången är bosatt eller hör hemma, eller inom den stat, där inkomsten förvärfvas, respektive förmögenhetstillgången befinner sig. Frågan om åtgärder till förekommande av internationell dubbelbeskattning har dessutom sedan flera år tillbaka varit under utredning inom Nationernas förbund. I hittills offentliggjorda utredningar, som genom dess försorg verkställts i förevarande ämne, hava angivits vissa principer, som borde följas vid avslutande av traktater till dubbelbeskattnings undvikande.

Åtgärder i Sverige till dubbelbeskattningens undvikande.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 102 till 1927 års riksdag samt i en därvid fogad P. M. angående åtgärder till undvikande av eller lindring i internationell dubbelbeskattning med mera har utredning framlagts angående den svenska skattelagstiftningens anordnande med hänsyn till internationella förhållanden. Emellertid har Kungl. Maj:t varken vid nämnda eller innevarande års riksdag ansett sig böra föreslå sådana ändringar i gällande skattesystem, vilka skulle hindra förekomsten av dubbelbeskattning. Framhållas bör, att den svenska skattelagstiftningen beträffande beskattning av i utlandet bosatta personer och utländska juridiska personer samt av inkomster, som åtnjutits från utlandet, torde intaga en moderat ståndpunkt. Men med hänsyn, bland annat, till främmande lagstiftnings strängare bestämmelser uppkommer det oaktat ofta dubbelbeskattning. Det torde i dessa fall bliva genom skattetraktater, som från svensk sida lösningen av sålunda förekommande dubbelbeskattningsproblem får sökas.

Något avtal till dubbelbeskattnings förekommande har — om jag bortser från överenskommelser med Storbritannien rörande beskattning av rederi-rörelse och med Norge angående fördelning i skatteavseende mellan Sverige och Norge av Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolags inkomst — icke från Sveriges sida ingåtts. Däremot hava till förekommande av dubbelbeskattning i några fall mellan den svenska regeringen och utländsk stats regering noter växlats, i vilka förklaring givits angående lagstiftning och rättstillämpning i skattefrågor. Sålunda hava exempelvis de svenska och tyska regeringarna, i avbidan på avslutandet av en överenskommelse rörande dubbelbeskattning, i utväxlade ministeriella noter angivit, under vilka förutsättningar representeranter (agenter) från firmor i det ena landet icke underkastas beskattning i det andra landet.

Förhandlingar mellan Sverige och Tyskland angående ut-

I slutprotokollet till handels- och sjöfartstraktaten mellan Sverige och Tyska riket den 14 maj 1926 förbundo sig de traktatslutande parterna att avsluta överenskommelser angående undvikande av dubbelbeskattning och tillerkännande av rättsskydd och rättshjälp i skatteärenden. I anledning

härav uppdrog Kungl. Maj:t åt byråchefen för lagärenden i finansdepartementet juris doktorn C. W. U. Kuylenstierna och kammarrättsrådet O. J. Ekenberg att upptaga förhandlingar i ämnet med tyska vederbörande. Förhandlingar hava sedan ägt rum såväl i Stockholm som i Berlin. Enighet har därvid uppnåtts om ett avtal mellan de båda staterna angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, ävensom rörande ett till avtalet hörande slutprotokoll. Förhandlingar hava jämväl förts angående avtal till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår arvsskatt och skatt för gåva, ävensom rörande avtal angående handräckning (rättshjälp) i beskattningsärenden, men dessa förhandlingar hava ännu ej hunnit slutföras.

*jämnan-
den in- och den
utländska be-
skattningen.*

Vid förhandlingarna hava även utarbetats förslag till noter, avsedda att i samband med förstnämnda avtals undertecknande utväxlas mellan de båda staternas regeringar, angående dels beskattning av inkomster av skogsbruk och av byggnadsföretag, dels ock under viss förutsättning tillämpliga övergångsbestämmelser till avtalet.

Förslaget till avtal med tillhörande slutprotokoll samt förslagen till noteväxling hava av förhandlarne överlämnats till regeringarna för godkännande.

Ett av förhandlarne utarbetat förslag till avtal mellan de båda staterna angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, med till avtalet hörande slutprotokoll, av väsentligen samma innehåll som det nu föreliggande förslaget, remitterades den 22 december 1927 för yttrande till kammarrätten. Samtidigt remitterades dit ett förslag till noteväxling angående beskattning av inkomster av skogsbruk och av byggnadsföretag, vilket förslag i sak var av samma innehåll, som det förslag, om vilket förhandlarne slutligen enat sig.

Kammarrätten, som funnit sig böra inskränka sin granskning till ett bedömande av förslagen ur företrädesvis skatteteknisk och formell synpunkt, har i utlåtande den 24 januari 1928 i huvudsak lämnat de remitterade förslagen utan anmärkning.

Det föreliggande avtalet har tillkommit med syfte i främsta rummet att undvika dubbelbeskattning. I stort sett har detsamma fått ett innehåll, varigenom detta syfte skulle vinnas. Rörande ett par slag av inkomst har dock på grund av särskilda förhållanden dubbelbeskattningen ej kunnat helt förhindras. Till dessa fall återkommer jag senare. Jämte undvikande av dubbelbeskattning har vid avtalsförslagets utarbetande en huvudsynpunkt varit att i möjligaste mån undvika, att inkomster eller förmögenhetstillgångar, som eljest skolats underkastas beskattning i staterna, på grund av avtalets bestämmelser skulle komma att undgå skatteplikt i båda länderna. Sådana luckor i beskattningshänseende, vilka i vissa fall kunna från natio-

*Allmänna
synpunkter
rörande av-
talet.*

nalekonomisk synpunkt medföra olägenheter, bl. a. därigenom att en osund kapitalströmning därav kan föranledas, torde praktiskt sett hava undvikits vid avtalets utformning.

Anmärkas må, att de svenska och tyska skattesystemens olika anordning, begreppsbestämning och terminologi vållat vissa svårigheter vid åstadkommande av en överenskommelse. Särskilt hava sådana svårigheter framträtt vid bestämmande av de omständigheter, vilka föranleda, att en person skall anses bosatt å viss ort och på grund därav bliver därstädes skattskyldig. Till dessa omständigheter återkommer jag vid redogörelsen för innehållet i artikel 10.

Med hänsyn till att i avtalet använda internationellt vedertagna beteckningar stundom ej överensstämna med den svenska lagstiftningens terminologi, vill jag här framhålla, att i de tillämpningsföreskrifter, som torde komma att utfärdas, dessa beteckningar böra kunna undgås.

Avtalet är utarbetat närmast med anknytning till de beskattningsbestämmelser, som innehållas i de för innevarande års riksdag framlagda skatteförslagen. Angående avtalets förhållande till den för närvarande gällande skattelagstiftningen skall jag senare yttra mig.

Innehållet i föreliggande avtalsförslag föranleder följande yttrande från min sida:

*Avtalets
huvudsakliga
innehåll.*

Avtalet avser huvudsakligen svenska och tyska medborgare samt svenska och tyska juridiska personer. Av artikel 10 punkt (3) framgår, att avtalet äger tillämpning å sådana medborgare, även om de ej äro bosatta eller stadigvarande vistas i Sverige eller Tyskland. I vad mån avtalet kan gälla skattskyldiga, som ej tillhöra någon av de avtalslutande staterna, framgår av punkt 15 av slutprotokollet.

Artikel 1 i avtalet och punkterna 1—3 av slutprotokollet innehålla bestämmelser angående de skatter, som avtalet avser. Härvidlag torde böra framhållas, att, ehuru skogsaccisen och skogsvårdsavgiften omfattas av avtalet, några fall ej torde kunna förekomma, då dessa skatter på grund av avtalets bestämmelser icke skulle kunna till fullo utgå till svenska kommuner. Enligt artikel 2, jämförd med punkt 4 av slutprotokollet, komma nämligen såväl inkomst av skogsavverkning å egen mark som inkomst av sådan avverkning å annans mark alltid att beskattas till fullo här i riket; till undvikande av missförstånd har detta ytterligare inskrifits i de noter, som ifrågasatts rörande beskattning av inkomster av skogsbruk.

Artikel 2 i avtalet och punkt 4 av slutprotokollet ansluta sig till den principen, att inkomst av fast egendom utgår allenast i den stat, där den fasta egendomen är belägen. Denna princip har allmänt tillämpats i hit-

tills ingångna skattetraktater. Principen utsträcker jämväl till vinster å icke yrkesmässig avyttring av fast egendom samt sådana tillbehör till egendomen, vilka avyttras i samband därmed.

Artikel 3 i avtalet och *punkterna 5—8 av slutprotokollet* innehålla regler för beskattning av inkomst av rörelse — i vilken beteckning enligt avtalet icke ingår inkomst av fritt yrke. Nämnda bestämmelser innebära, att skatt å sådan inkomst utgår allenast i den stat, inom vars område företaget har fast driftställe, samt att, om företaget har fasta driftställen i båda staterna, vardera staten uppbär skatt å den del av inkomsten, som förvärfvas genom de inom statens område befintliga fasta driftstälernas verksamhet. Närmare bestämmelser om fördelning av beskattningen i sistnämnda fall äro avsedda att givas i speciella avtal. Definitionen å fast driftställe sammanfaller i huvudsak med den bestämning därå, som givits i 61 § i förslaget till kommunalskattelag (Kungl. Maj:ts proposition nr 213 till innevarande års riksdag). Frågan i vad mån plats, där entreprenadarbete av större omfattning drivits, skall anses som fast driftställe regleras genom de noter, som ifrågasatts rörande beskattning av inkomster av byggnadsföretag. Föreskrifterna i punkt 6 av slutprotokollet till bestämmande av i vad mån hållandet av agent skall anses skapa fast driftställe torde överensstämma med svensk rätt och äro av samma sakliga innebörd som den överenskommelse därom, som träffats genom den i avbidan på skatteavtalet mellan svenska och tyska regeringarna verkställda notväxlingen, varom jag förut talat.

De angivna reglerna för beskattning av inkomst av rörelse stå i huvudsaklig överensstämmelse med de stadganden, som i detta ämne i allmänhet äro intagna i utländska skattetraktater.

I vad mån inkomster, uppburna från juridiska personer eller andra sammanslutningar, skola i beskattningshänseende behandlas såsom inkomster av rörelse eller såsom kapitalinkomster är en fråga, som vid skatteavtals ingående föranleder svårigheter, särskilt med avseende å de avtalslutande staternas olikartade civilrättsliga och finansrättsliga bestämmelser angående sådana personer och sammanslutningar. Innebörden av de bestämmelser, som därom givits i artikel 3 punkt (4) i avtalet och i punkt 8 av slutprotokollet, är, att till inkomster av kapital skola hänföras utdelningar å aktier, å lotter i svenska solidariska bankbolag och å delaktighetsbevis i tyska gruvföretag (Kuxe). Däremot skola inkomster, som åtnjutas från andra sammanslutningar, exempelvis handelsbolag, enkla bolag och ekonomiska föreningar, anses såsom inkomster av rörelse. Begreppet inkomst av rörelse avviker således här i någon mån från det i svensk rätt vedertagna. Att exempelvis inkomst av aktier, som ägas av ett handelsbolag, eller utdelning från en ekonomisk förening i avtalet behandlas såsom rörelseinkomst, överensstämmer ej med den svenska skattelagstiftningens begreppsbestämning men hindrar givetvis ej, att nämnda inkomst — i den mån

enligt avtalet skatt härför skall i Sverige utgå — tages till beskattning här i riket under den i svensk lagstiftning för dylika inkomster använda inkomstiteln, d. v. s. inkomst av kapital.

Slutligen framhålles, att enligt punkt 5 av slutprotokollet bestämmelserna om beskattning å inkomst av rörelse skola tillämpas å vinst å icke yrkesmässig avyttring av rörelse, del av rörelse eller föremål, som användes i rörelsen.

Artikel 4, som avser beskattning av inkomst av företag för utövande av sjöfart och luftfart, innehåller ett av praktiska hänsyn föranlett undantag från artikel 3 och innebär tillämpning av en princip, vilken, i fråga om inkomst av sjöfart, vunnit allmän anslutning i internationella avtal.

Artiklarna 5 och 6 i avtalet samt *punkt 9 av slutprotokollet* behandla inkomster av fritt yrke och av tjänst, i vilket sistnämnda begrepp ej ingår i 31 § av förslaget till kommunalskattelag (Kungl. Maj:ts proposition nr 213 till innevarande års riksdag), omförmäld, med tjänst likställd rätt att, utan att något tjänsteförhållande förelegat, uppbära viss inkomst, exempelvis livränta. Inkomsten skall i regel beskattas, där den personliga verksamheten, av vilken inkomsten härrör, utövas. En sådan princip har i allmänhet godtagits i utländska skattetraktater. Vissa avvikelser från regeln hava föreskrivits beträffande inkomster av fritt yrke samt rörande avlöningsförmåner, åtnjutna från vissa offentlighetsrättsliga juridiska personer.

Bestämmelserna om beskattning av inkomster av fritt yrke och av tjänst avse ej bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, vilken skatt således kommer att utgå utan inskränkning genom avtalsbestämmelserna.

Artikel 7 i avtalet samt *punkterna 10 och 11 av slutprotokollet* avse inkomst av kapital. Såsom huvudregel anges, att skatt å inkomst av kapital utgöres allenast i den stat, där den skattskyldige är bosatt. Såframt i någon av båda staterna skatt å inländsk kapitalavkastning uttages i avdragsväg (källbeskattning), beröres emellertid ej rätten att verkställa skatteavdrag av nämnda regel. Sistnämnda förbehåll avser för närvarande huvudsakligen det i Tyskland utgående skatteavdraget för utdelningar å aktier och likartade värdepapper ävensom å obligationer men gäller även den i Sverige utgående stämpeln å räntor, varom föreskrifter meddelas i 8 § förordningen angående stämpelavgiften den 19 november 1914. Inkomster av fordringar med säkerhet i fastighetshypotek — det bortses i detta sammanhang från obligationer med säkerhet i fast egendom — äro undantagna från avtalets bestämmelser.

Denna anordning av beskattningen av kapitalinkomst föranleder, att dubbelbeskattning av sådan inkomst i viss mån kommer att bestå. Om

anledningen till nämnda anordning skall jag här lämna närmare redogörelse.

Vad först angår beskattning av utdelningar å aktier och likartade värdepapper ävensom obligationer bör framhållas, att en stat, som infört beskattning genom avdrag vid källan, på grund av skattetekniska förhållanden i regel torde vara förhindrad att medgiva undantag från avdragsplikten för vissa fall. Frågan om möjligheten att restituera avdragsvis erlagd skatt i de fall, då på grund av dubbelbeskattningstraktats allmänna principer rörande beskattningsrättens fördelning skatt ej bör utgå, har utan resultat varit föremål för internationell diskussion. Vid dubbelbeskattningstraktats ingående har förbehåll därför brukat göras om bibehållande av rätten att verkställa skatteavdrag vid källan. Därav följer givetvis ej, att dubbelbeskattning av utdelning i fall, varom nu är fråga, alltid måste bestå. En utväg till sådan beskattnings undvikande kan finnas därigenom, att rätt till beskattning av utdelningar uteslutande tillerkännes den stat, där skatteavdraget göres, d. v. s. den stat, från vilken inkomsten åtnjutes. Avtalet utgår emellertid i allmänhet från den enligt min mening riktiga principen, att beskattningen av kapitalinkomster bör tillkomma det land, där inkomstagaren är bosatt. Vad särskilt utdelning å aktier beträffar, måste det, då aktiebolaget beskattas, där rörelsen drives, d. v. s. i flertalet fall den stat, där företagens ledning har sitt säte, anses rättvist och lämpligt, att beskattningen av utdelningen sker, där aktieägaren är bosatt. Från specifikt svensk synpunkt tillkommer i förevarande avseende ett särskilt skäl: den svenska skattelagstiftningen är så anordnad, att en traktatsvis tillerkänd rätt att beskatta kapitalinkomster, varom nu är fråga, i den stat, därifrån inkomsten åtnjutes, skulle endast i ringa grad kunna utnyttjas. Utdelning å svenska aktier, vilken utdelning åtnjutes av inkomstagare, som ej är bosatt eller stadigvarande vistas i riket eller är en svensk juridisk person, underkastas nämligen ej enligt de föreliggande skatteförslagen kommunal beskattning härstädes, och inkomst å obligationer beskattas i motsvarande fall varken statligt eller kommunalt.

En annan utväg till undvikande av berörda dubbelbeskattning består däri, att den i den ena staten vid källan avdragna skatten å utdelning sedermera frånräknas den skatt, som uttages i den andra staten å samma utdelning. En sådan lösning läser dock ej böra förordas för andra fall än då i båda staterna skatt uttages vid källan. I detta sammanhang vill jag emellertid erinra därom, att enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande särskilda sakkunniga tillkallats att utarbeta förslag till reformerad beskattning av aktiebolag och utdelning å aktier m. m. Kommer, vilket är tänkbart, på grund av sådan utredning avdrag vid källan för skatt å aktieutdelning att införas i Sverige, öppnar sig således en möjlighet till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt utdelning å aktier angår, och med avseende, bland annat, å en sådan eventualitet har bestämmelsen i punkt 11 av slutprotokollet tillkommit.

Däremot läser, såvitt förutses kan, ej erbjuda sig någon liknande möjlig-

het att frånkomma dubbelbeskattning av utdelning å tyska obligationer, som innehavas av svenska eller tyska medborgare, vilka i Sverige äro bosatta eller stadigvarande vistas, eller av svenska juridiska personer. Avtalet i denna punkt innebär emellertid icke någon ändring rörande den ömsesidiga behandling av svenska och tyska obligationer, som enligt gällande lagstiftning äger rum; något speciellt svenskt intresse i denna punkt torde ej kräva ändring av vad i detta avseende för närvarande gäller.

Vad därefter vidkommer frågan om beskattning av inkomster av fordringar med säkerhet i fastighetshypotek, vill jag framhålla, att i flertalet utländska skattetraktater tillämpats den grundsatsen, att sådan beskattning skall ske allenast i den stat, där fastigheten är belägen, och från tysk sida har vid förhandlingarna fasthållits vid denna grundsats. Enligt svensk lagstiftning kan beskattning av in-teckningsräntor ske här i riket allenast om inkomsttagaren här i riket är bosatt eller stadigvarande vistas eller är en svensk juridisk person, och införandet i det svenska beskattningssystemet av beskattning av in-teckningsräntor, som utbetalas till i utlandet hemmahörande personer, torde av olika skäl ej böra ifrågasättas. Även här gäller vad nyss anförts om obligationsräntor, nämligen att ett allmängiltigt svenskt intresse knappast torde anses fordra upphävandet av dubbelbeskattning av inkomst av i tyska fastigheter in-tecknade fordringar, som ägas av personer, som i Sverige äro bosatta eller stadigvarande vistas, eller av svenska juridiska personer.

I *artikel 8* meddelas bestämmelser om beskattning av inkomster, som ej omförmäls i föregående artiklar. En specialbestämmelse angående periodiska understöd är intagen i *punkt 12 av slutprotokollet*.

Artikel 9 innehåller bestämmelser till förekommande av dubbelbeskattning av förmögenhet.

Anmärkas bör emellertid, att lagstiftningens olika innehåll i de båda staterna, såvitt angår tidpunkten för förmögenhetsvärderingen, kan, oaktat förevarande artikels bestämmelser, föranleda i vissa fall dubbelbeskattning, i andra fall luckor i beskattningen. Enligt svensk rätt avser nämligen förmögenhetsvärderingen alltid förhållandena vid beskattningsårets utgång, enligt tysk skattelagstiftning kan förmögenhetens värde bestämmas med hänsyn till omständigheterna under andra tider av beskattningsåret. Att förekomma sådana ojämnheter i skattehänseende lär emellertid ej kunna ske utan en omläggning av förmögenhetsbeskattningens grundsatser i endera staten efter de i den andra staten gällande principerna. Antagligen komma dessa ojämnheter, vilka självfallet kunna förekomma jämväl på grund av de för närvarande rådande beskattningsförhållandena men hittills torde hava varit föga märkbara, icke heller i framtiden att få någon större betydelse. I detta avseende kan i allt fall dubbelbeskattning undgås med tillämpning av föreskrifterna i artiklarna 13 och 14.

Artikel 10 i avtalet samt *punkterna 13 och 14 av slutprotokollet* innehålla föreskrifter angående vad som i avtalet förstås med att en skattskyldig är bosatt å en ort. Den i detta avseende i artikel 10 punkt (1) meddelade bestämningen överensstämmer ej med gällande svensk rätt och skiljer sig även i någon mån från de föreliggande svenska skatteförslagens ståndpunkt. Givetvis förefinnes på grund av stadgandet i sistnämnda punkt intet hinder för att i svensk rättstillämpning, även i förhållande till tyska medborgare, kommer att tillämpas bestämmelsen i anvisningarna till 53 § i förslaget till kommunalskattelag (Kungl. Maj:ts proposition nr 213 till innevarande års riksdag) därom, att såsom bosatt här i riket räknas den, som här har sitt egentliga bo och hemvist. Vid rättskollisioner få de högsta finansmyndigheterna — d. v. s. å svensk sida Kungl. Maj:t i finansdepartementet — träffa överenskommelser från fall till fall. Som rättesnöre för dylika överenskommelser anger punkt 14 av slutprotokollet i första hand, att den skattskyldige skall anses bosatt å den ort, där han har centrum för sina intressen. Denna ort lär så gott som undantagslöst just bliva den ort, där han har sitt egentliga bo och hemvist. Kan enighet rörande centrum för intressena icke vinnas, anses den skattskyldige bosatt allenast i den stat, i vilken han äger medborgarskap.

Har den skattskyldige icke i någon av staterna bostad under de omständigheter, som angivas i artikel 10 punkt (1), anses den skattskyldige vara bosatt å den ort, där han stadigvarande vistas, eller, om sådan ort saknas, i den stat, i vilken han äger medborgarskap.

Motsvarande föreskrifter för juridiska personer meddelas i artikel 10 punkt (4). Genom en särskild bestämmelse i sistnämnda punkt är sörjt för att oskift dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle varit här i riket bosatt eller stadigvarande vistats härstädes, skall beskattas såsom om dödsboets förvaltning haft sitt säte här i riket, även om undantagsvis så ej varit förhållandet.

Bestämmelsen i *artikel 11* har tillkommit av den anledning, att enligt svensk rätt oskift dödsbo beskattas såsom juridisk person, under det att enligt tysk lagstiftning varje delägare i ett stärbhus beskattas för sig för vad av stärbhusets inkomst och förmögenhet å honom belöper. Berörda omständigheter skulle — om artikel 11 saknades — kunna föranleda viss ojämnhet i beskattning av svenska dödsbon med såväl svenska som tyska delägare.

Artikel 12 i avtalet och *punkt 16 av slutprotokollet* innehålla föreskrifter angående diplomatiska, konsulära och särskilda representanters beskattning. Några avvikelser av betydelse från vad i svensk rätt gäller i detta ämne torde ej därigenom föranledas.

Artiklarna 13—15 innehålla vissa kompletterande bestämmelser. I sådant hänseende torde böra framhållas, att överenskommelser enligt dessa artiklar mellan de högsta finansmyndigheterna ofta ej kunna komma till stånd utan ömsesidiga eftergifter i beskattningshänseende. Emellertid är Kungl. Maj:t såsom högsta finansmyndighet i Sverige icke befogad att eftergiva skatt — enligt 32 § i förslaget till förordning om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt (Kungl. Maj:ts proposition nr 218 till innevarande års riksdag) skulle visserligen sådan befogenhet undantagsvis medgivas, vad statsbeskattningen angår, men detta är ur ifrågavarande avtals synpunkt ej tillräckligt. Som det är av stor betydelse, att överenskommelser, varom nu är fråga, skola kunna avslutas, samt det givetvis skulle vara opraktiskt, om sådana ärenden skulle behöva hänskjutas till riksdagen, bör Kungl. Maj:t tillerkännas rätt att till genomförande av överenskommelser mellan de högsta finansmyndigheterna enligt förevarande avtal undanröja taxeringar, vare sig de avse stats- eller kommunalskatter, eller i taxeringarna vidtagna de nedsättningar eller andra ändringar, som erfordras.

Artiklarna 16 och 17 i avtalet samt *punkt 17 av slutprotokollet* innehålla bestämmelser om avtalets ratifikation och uppsägning samt tiden för avtalets tillämpning.

Enligt *punkt 19 av slutprotokollet* förbehåller sig vardera staten rätt att vid bestämmande av skattebeloppet, såvitt angår skattskyldiga som i staten äro enligt avtalets mening bosatta, taga hänsyn till den inkomst eller förmögenhet, som i beskattningshänseende är uteslutande förbehållen den andra staten. Valfrihet står därvid för vardera staten öppen beträffande två olika i förevarande punkt angivna metoder. Till sina verkningar torde antagligen de båda metoderna kunna anses tämligen likvärdiga. För Sveriges del är den senare av de i berörda punkt omförmälda metoderna att föredraga av skatte tekniska skäl samt med hänsyn därtill att anslutning till en sådan metod skett i förordningen med föreskrifter angående medgivande i vissa fall av undantag från gällande bestämmelser om inkomst- och förmögenhetsskatt m. m. den 22 maj 1925 (nr 155) samt i 18 § b) andra stycket och 29 § 2 mom. andra stycket i förslaget till förordning om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt (Kungl. Maj:ts proposition nr 218 till innevarande års riksdag) ävensom i 8 § 2 mom. andra stycket i förslaget till förordning om kommunal progressivskatt (Kungl. Maj:ts proposition nr 219 till innevarande års riksdag).

Avtalets förhållande till gällande skattelagstiftning.

I det föregående har jag utgått ifrån, att det föreliggande avtalet skulle komma att tillämpas jämsides med den nya skattelagstiftning, rörande vilken propositioner framlagts till innevarande års riksdag. Skulle emellertid förslagen till nya skatteförfattningar icke av riksdagen antagas, föreligger vis-

serligen icke på grund därav anledning att låta frågan om avtalet falla. Men jag anser mig dock böra framhålla, att de för närvarande gällande beskattningsförordningarna ej lika väl som de föreslagna skatteförfattningarna lämpa sig för avslutande av skattetraktater. Föreskrifterna i bevillningsförordningen och förordningen om inkomst- och förmögenhets-skatt om beskattning av svenskar i utlandet och av utlänningar, vilka föreskrifter äro ganska invecklade, komma, om undantag därifrån därjämte göras i skatteavtal, att bliva mera svårtillämpade. Vissa luckor i beskattningshänseende — måhända likväl ej av stor betydelse — äro även ofrånkomliga. Bestämmelserna i gällande skatteförfattningar om mantals-skrivningsskyldighet såsom förutsättning för skattskyldighet bereda även vid skatteavtals ingående svårigheter, då fullt motsvarande bestämmelser saknas i andra staters skattelagstiftning.

Med avseende å sist angivna förhållande har i förslag till noter angående under viss förutsättning tillämpliga övergångsbestämmelser till avtalet intagits uttalande därom, att i den mån skattskyldigheten enligt avtalet är beroende av varest den skattskyldige är bosatt, skall i Sverige, med hänsyn till den svenska lagstiftningens nuvarande innehåll, den skattskyldige anses vara bosatt å den ort, där han är eller bör vara mantalsskriven. Emellertid lärer, då från tysk sida avtalets bestämning av begreppet bosatt tillämpas, såväl med hänsyn till att i Sverige skola föras i mantal åtskilliga utomlands bosatta personer som ock med avseende å föreskriften i punkt 13 av slutprotokollet, icke kunna undvikas inträde av dubbelbeskattning i vissa fall och uppkomsten av luckor i beskattningssväg i andra fall. För dylika fall av dubbelbeskattning angives i berörda noter, att de högsta finansmyndigheterna skola träffa särskilda överenskommelser från fall till fall. Därvid skola i möjligaste mån principerna i artikel 10 i avtalet och punkt 14 av slutprotokollet lända till efterrättelse.

Det avtalsförslag med tillhörande förslag till ministeriella noter, för vilket jag nu redogjort, innebär otvivelaktigt betydande förmåner för åtskilliga svenska medborgare, för svenskt näringsliv och för underlättande av Sveriges förbindelser med utlandet. Principiell ställning till frågan om dubbelbeskattningsavtal har för övrigt Sverige intagit redan i gällande handelsavtal med Tyska riket. Jag anser mig därför böra tillstyrka godkännande av föreliggande förslag.»

Föredragande departementschefen uppläser härefter det förslag till avtal mellan Sverige och Tyska riket angående utjämning av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, med till avtalet hörande slutprotokoll, för vilket han i det föregående redogjort, ävensom de förslag till ministeriella noter, att utväxlas i samband med avtalets undertecknande, för vilkas

innehåll jämväl redogörelse lämnats, och hemställer under erinran, att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning rörande undertecknandet, att Kungl. Maj:t måtte för sin del godkänna berörda förslag till avtal, protokoll och noter.

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga närvarande ledamöter instämma, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla.

Ur protokollet:

Olga Gjörloff.

---

*Utdrag av protokoll över utrikesdepartementsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stock-
holms slott den 13 april 1928.*

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden
THYRÉN, RIBBING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG,
VON STOCKENSTRÖM.

Under erinran att Kungl. Maj:t förut denna dag på föredragning av
chefen för finansdepartementet beslutat godkänna dels ett förslag till avtal
mellan Sverige och Tyska riket angående utjämning av den in- och den ut-
ländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt
angår direkta skatter, med till avtalet hörande slutprotokoll, om vilket
förslag enighet vunnits vid förhandlingar mellan svenska och tyska skatte-
sakkunniga, dels ock förslag till ministeriella noter att utväxlas i samband
med avtalets undertecknande,

hemställer ministern för utrikes ärendena, efter gemensam beredning med
chefen för finansdepartementet, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga sände-
budet i Berlin C. E. T. af Wirsén att för Sveriges del underteckna ett av-
tal i ämnet, jämte tillhörande slutprotokoll, av en mot nämnda förslag sva-
rande lydelse, ävensom förordna att erforderlig fullmakt för undertecknandet
skall i vanlig ordning utfärdas,

med hemställan tillika, det Kungl. Maj:t måtte bemyndiga sändebudet i
Berlin att i samband med undertecknandet av berörda avtal med tyska
vederbörande utväxla noter enligt ovannämnda förslag i ämnet.

Till vad ministern sålunda hemställt, däruti övriga
närvarande statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall.

Ur protokollet:
T. H. Wistrand.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 27 april 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Lyberg, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena:

»Sedan Kungl. Maj:t den 13 april 1928 bemyndigat sändebudet i Berlin C. E. T. af Wirsén att för Sveriges del underteckna ett avtal mellan Sverige och Tyska riket angående utjämnande av den in- och den utländska beskattningen, särskilt till undvikande av dubbelbeskattning, såvitt angår direkta skatter, med till avtalet hörande slutprotokoll, ävensom att, i samband med undertecknandet, med tyska vederbörande utväxla noter i ämnet, allt i överensstämmelse med de förslag, Kungl. Maj:t tidigare samma dag godkänt, har sagda avtal med tillhörande protokoll den 25 april 1928 blivit utav af Wirsén samt från tysk sida utsedde fullmäktige vederbörligen undertecknat, varjämte i anslutning därtill utväxling av noter i ämnet ägt rum.

I anledning härav och då, jämlikt riksdagsordningens § 54, proposition i detta ärende lärer kunna avlämnas till innevarande års riksdag utan hinder av att den i samma paragraf föreskrivna tidsfrist för avlämnande i allmänhet av propositioner numera utlöpt, hemställer jag, under åberopande av vad jag den 13 april 1928 anförte vid anmälan inför Kungl. Maj:t av berörda förslag till avtal, slutprotokoll och ministeriella noter, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att

dels godkänna nämnda avtal och slutprotokoll;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att, i den mån det för genomförande av ifrågavarande avtal erfordras, vidtagna ändringar i ågångna taxeringar, vare sig de avse statliga eller kommunala skatter.»

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Yngve Ericsson.
